

DOZOREVANJE OLJK 2011

28.09.2011

Vsako jesen plodove tedensko vzorčimo na različnih lokacijah, določimo težo 100 plodov, indeks zrelosti glede na obarvanost povrhnjice in mesa, vsebnost olja pridobljenega v laboratorijski oljarni ter vsebnost vode in olja v laboratoriju (za lokacijo Ronk in Beneša). V letu 2010 smo začeli s spremljanjem trdote sorte Istrska belica, v letošnjem letu pa tudi sorte Leccino.

V letošnjem letu smo prvo vzorčenje za spremljanje dozorevanja oljk sorte Leccino in Istrska belica opravili **18. septembra** v dveh nasadih (Beneša – Ankaran, Ronk – Strunjan). Plodovi so bili zaradi daljšega sušnega vremena in visokih temperatur precej presušeni. Plodovi sorte **Leccino** so bili pri prvem vzorčenju bolj obarvani kot v lanskem letu, na Ronku je bila obarvanost enaka kot osemletno povprečje (2003-2010), na Beneši pa je bila obarvanost plodov nadpovprečna. Na lokaciji Beneša so bili plodovi bolj presušeni kot na Ronku, kar se odraža tudi na dobiti olja v oljarni. Dobit olja sorte Leccino je bila veliko višja od lanskega leta pa tudi višja od povprečja zadnjih osmih let. Dobit olja pri sorti **Istrska belica** je bila prav tako izjemno visoka, kar gre seveda pripisati tudi zelo presušeni plodovom.

Takoj po prvem vzorčenju je naše nasade obilno zalilo, zato smo na istih lokacijah ponovno vzorčili **20. septembra**. Plodovi so bili napeti. Na Ronku je bila dobit olja sorte **Leccino** nekoliko višja od zadnjega vzorčenja, prav tako pa tudi indeks zrelosti, kar pomeni, da višjo dobit lahko pripišemo vzorčenju. Na Beneši je dobit olja nekoliko padla – tudi indeks zrelosti je bil malo nižji. Pri sorti **Istrska belica** je na Ronku dobit olja nekoliko padla, na Beneši pa je ostala enaka.

V nedeljo, **25. septembra** smo ponovno vzorčili na lokacijah Ronk, Beneša, Baredi in Sveti Peter (dva nasada), v ponedeljek pa še na Lami (Dekani), v Brdih (Gradno, Kozana) in na Goriškem (Kromberk). Dobit olja je bila pri vseh vzorcih Slovenske Istre nadpovprečna. Pri sorti **Leccino** je bila dobit olja na Ronku in na Beneši približno enaka kot pri vzorčenju 20. septembra, medtem ko je dobit olja pri sorti **Istrska belica** močno padla, kljub temu pa je še zmeraj nadpovprečna (povprečje 2003-2010). Tudi na vzorcih iz Brd in Goriškega so visoke dobiti olja.

Vsak oljkar se mora naučiti spremljati dozorevanja oljk, kajti med nasadi so velike razlike, ki so odvisne od naloženosti, osončenosti in drugih okoljskih dejavnikov ter agrotehnik (gojitvena oblika in rez, gnojenje, namakanje...). Na odločitev glede časa obiranja mora pomembno vplivati tudi velikost nasada, predvsem pa v kolikem času bomo sposobni plodove obrati. Če bo obiranje predolgo trajalo in/ali bo vmes prišlo do daljšega deževnega obdobja, bomo zamudili optimalen čas za doseganje dobre kakovosti oljčnega olja.

Pripravila: mag. Viljanka VESEL, univ.dipl.ing.agr.
vodja Poskusnega centra za oljkarstvo pri KGZS – Zavod GO

Priloge:

Preglednica 1 : Vsebnost olja v plodovih oljk sorte LECCINO

Preglednica 2 : Vsebnost olja v plodovih oljk sorte ISTRSKA BELICA

Slika 1: Vsebnost olja pri sorti Leccino na lokaciji Ronk od 2003 dalje

Slika 2: Vsebnost olja pri sorti Leccino na lokaciji Beneša od 2003 dalje

Slika 3: Vsebnost olja pri sorti Leccino na lokaciji Sveti Peter od 2003dalje

Slika 4: Vsebnost olja pri sorti Leccino na lokaciji Baredi od 2004 dalje

Slika 5: Vsebnost olja pri sorti Istrska belica na lokaciji Ronk od 2003 dalje

Slika 6: Vsebnost olja pri sorti Istrska belica na lokaciji Beneša od 2003 dalje

Slika 7: Vsebnost olja pri sorti Istrska belica na lokaciji Sveti Peter od 2003 dalje

Slika 8: Vsebnost olja pri sorti Istrska belica na lokaciji Baredi od 2004 dalje

Slika 9: Vsebnost olja pri sorti Istrska belica na lokaciji Lama od 2003 dalje

Slika 10: Indeks zrelosti pri sorti Leccino na lokaciji Ronk od 2003 dalje

Slika 11: Indeks zrelosti pri sorti Leccino na lokaciji Beneša od 2003 dalje

Slika 12: Indeks zrelosti pri sorti Leccino na lokaciji Sveti Peter od 2003 dalje

Slika 13: Indeks zrelosti pri sorti Leccino na lokaciji Baredi od 2004 dalje

Slika 14: Trdota plodov v primerjavi z oljevitostjo pri sorti Istrska belica

Razlaga:

Indeks zrelosti: stopnja zrelosti povprečnega vzorca 100 plodov:

0 – plod zelene barve,

1 – plod rumeno zelene barve,

2 – manj kot polovica ploda temno obarvana,

3 – več kot polovica ploda temno obarvana,

4 – povrhnjica črna obarvana, meso neobarvano,

5 – povrhnjica ploda črna, meso obarvano do polovice,

6 – povrhnjica črna, več kot polovica mesa obarvana,

7 – povrhnjica črna, meso obarvano do koščice.

Opomba:

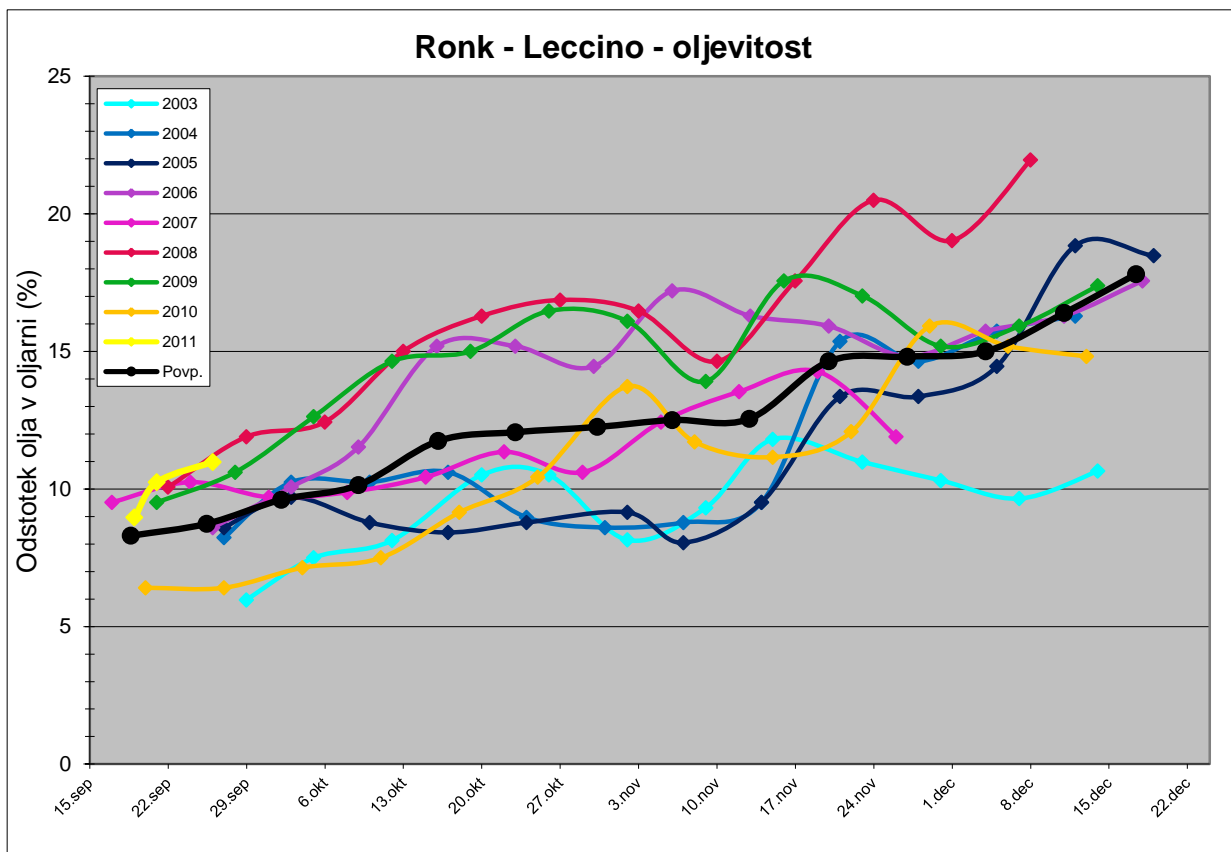
Indeks zrelosti pri sorti Istrska belica je ocenjen in ni prikazan v grafih zaradi vrednosti nižjih od 1, ko je zelo težko razlikovati med zelenimi in zeleno-rumenimi plodovi

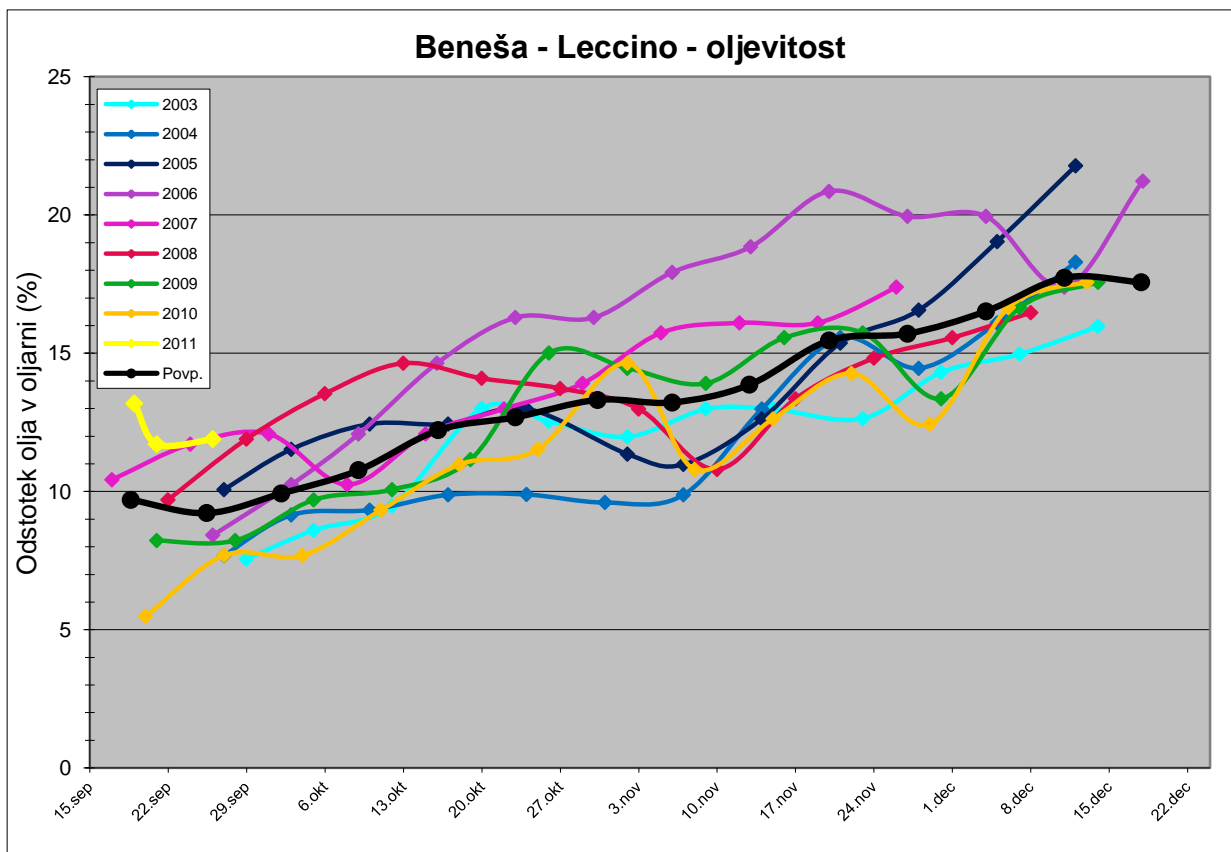
Preglednica 2 : Vsebnost olja v plodovih oljk sorte ISTRSKA BELICA

	Agrokemični laboratorij KGZS - Zavod GO				Center za oljkarstvo			
	voda (%)	suha snov v(%)	oljevitost (%)	olje / SS v(%)	masa 1 ploda (g)	indeks zrelosti	oljevit. v oljarni (%)	trdota plodov
BELICA	RONK							
	19.09.11				2,21	0,40	17,20	2,48
	21.09.11				2,25	0,40	16,47	2,60
	26.09.11				2,59	0,50	13,54	2,36
	SV. PETER							
	26.09.11				3,11	0,40	12,26	2,25
	BAREDI							
	26.09.11				2,49	0,60	16,10	2,32
	BENEŠA							
	19.09.11				1,80	0,60	19,40	2,93
	21.09.11				2,14	0,60	19,40	2,70
	26.09.11				2,37	0,65	15,56	2,35
	LAMA							
	27.09.11				2,55	0,60	15,19	2,68
	KOZANA							
	27.09.11				2,10	0,50	12,44	2,54
	KROMBERK							
	27.09.11				2,69	0,65	12,26	2,35
Drugo								

Slika 1: Vsebnost olja pri sorti Leccino na lokaciji Ronk od 2003 dalje

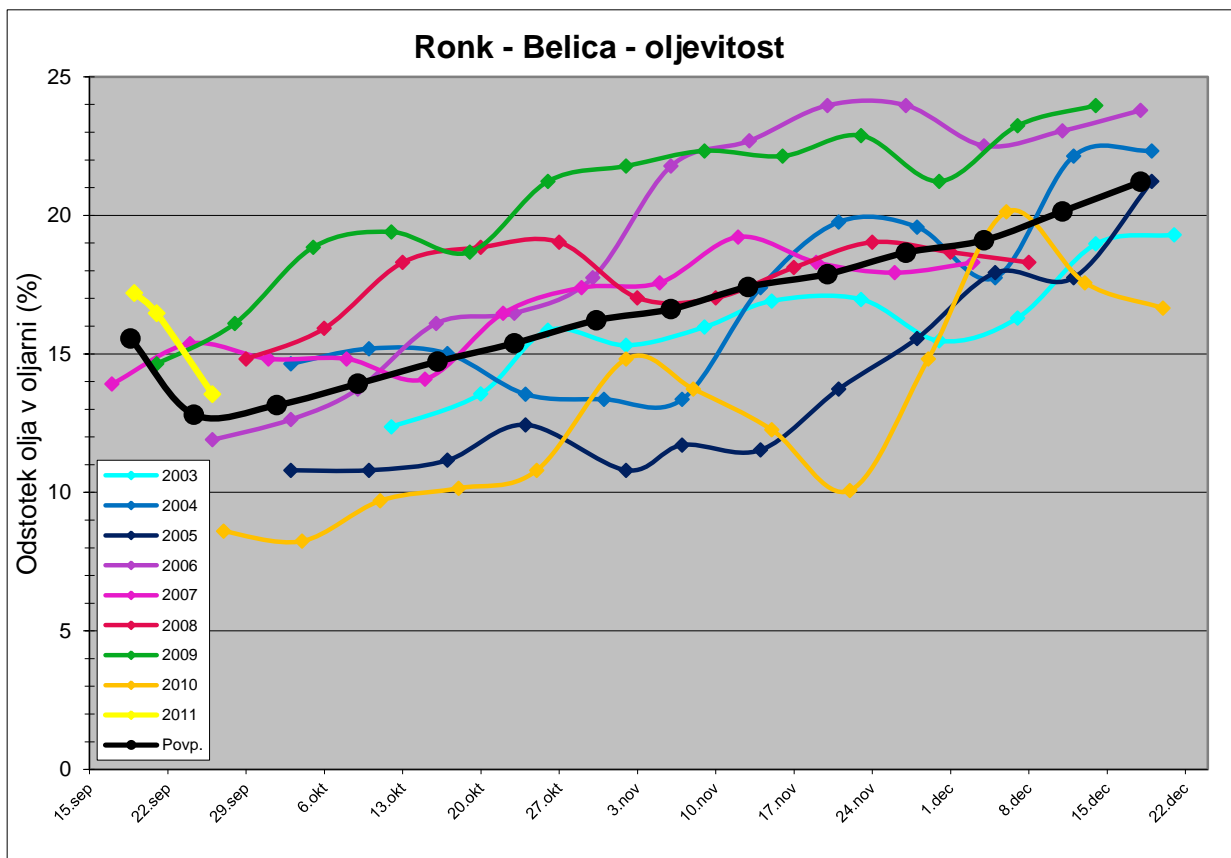

Slika 2: Vsebnost olja pri sorti Leccino na lokaciji Beneša od 2003 dalje

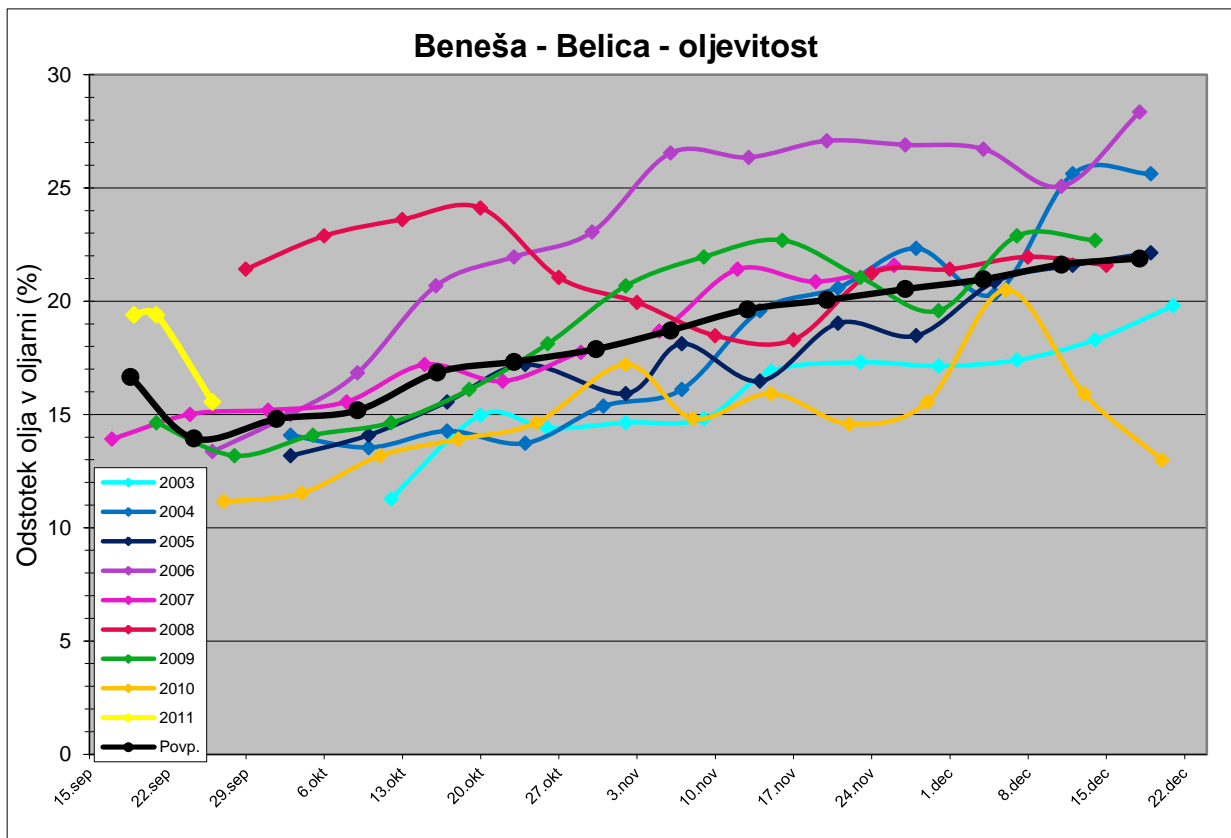

Slika 5: Vsebnost olja pri sorti Istrska belica na lokaciji Ronk od 2003 dalje

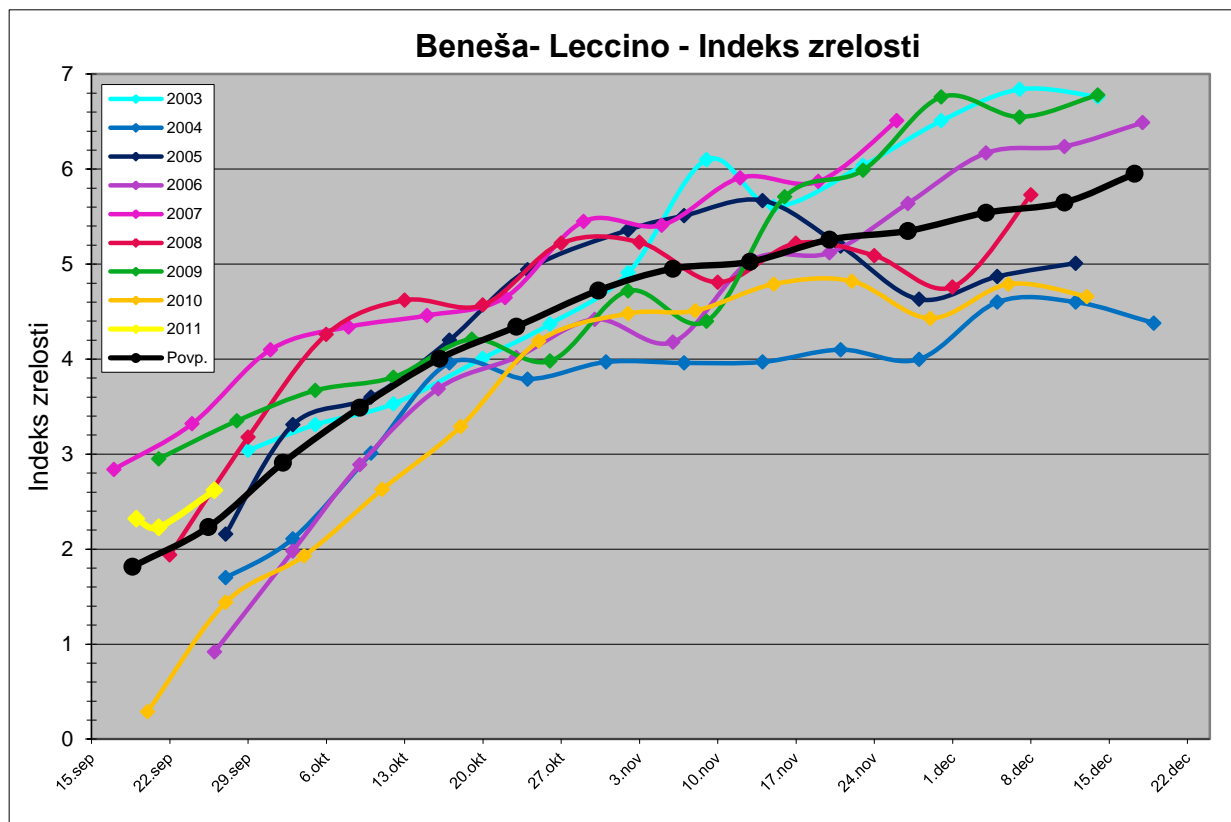
Slika 6: Vsebnost olja pri sorti Istrska belica na lokaciji Beneša od 2003 dalje

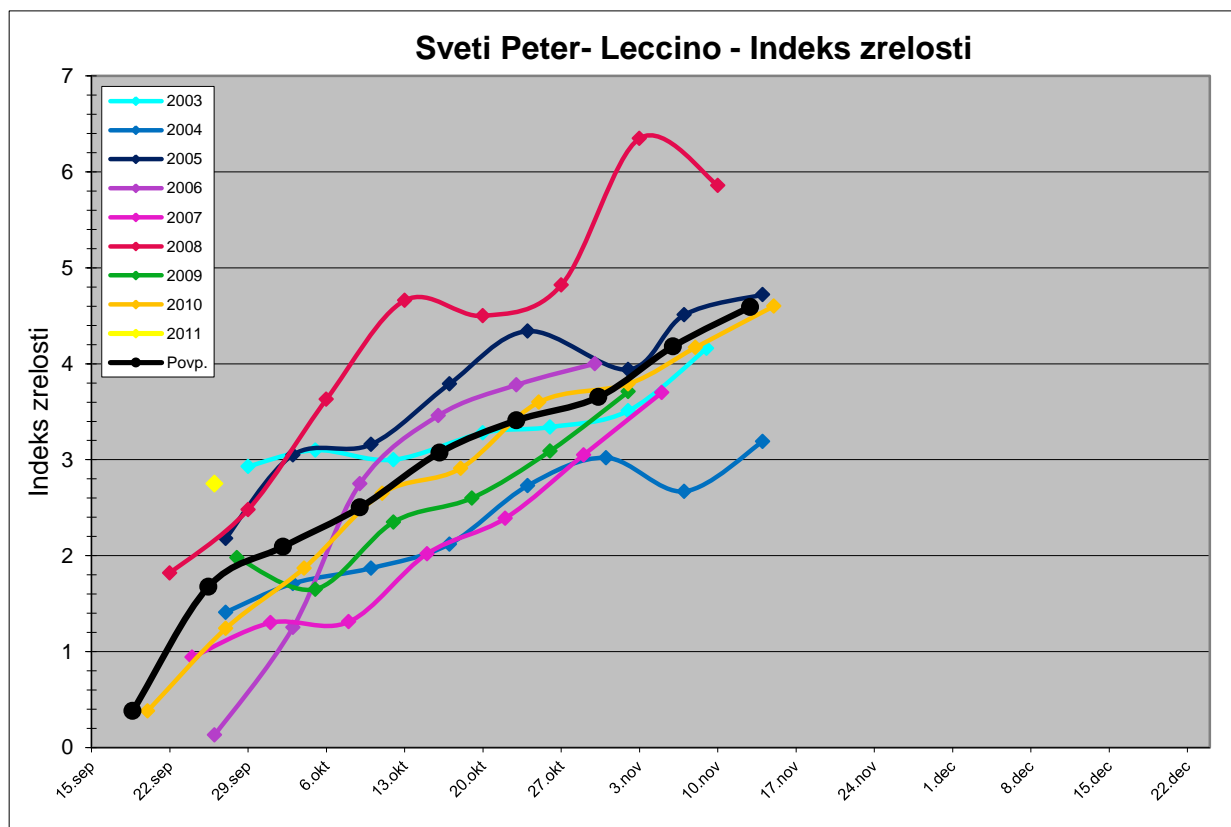

Slika 11: Indeks zrelosti pri sorti Leccino na lokaciji Beneša od 2003 dalje

Slika 12: Indeks zrelosti pri sorti Leccino na lokaciji Sveti Peter od 2003 dalje

Slika 14: Trdota plodov v primerjavi z oljevitostjo pri sorti Istrska belica

